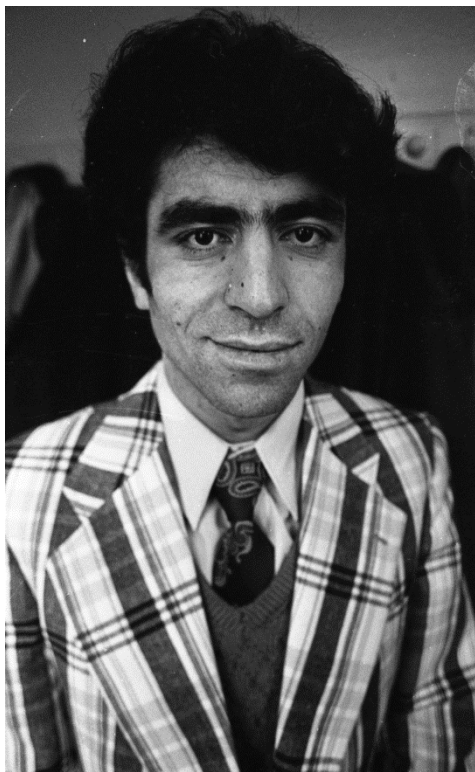

DEN TYPISKE FREMMEDARBEJDER

Hovedparten af fremmedarbejderne kom til Danmark i 1960erne og 1970erne fra Tyrkiet, Jugoslavien og Pakistan, selvom der også var arbejdsimmigranter fra en række andre lande.

Ifølge Statistisk Årbog fra 1975 var der i 1970 i alt 37.920 personer med opholds- og arbejdstilladelse i Danmark. Af dem kom næsten $\frac{1}{4}$ fra Vesttyskland (9.144 personer), 11 % kom fra Storbritannien, 8,5 % fra USA og 6,6 % fra Jugoslavien.

Bare tre år senere, i 1973, var billedet ændret sådan, at 54.716 personer havde opholds- og arbejdstilladelse i Danmark. Den største gruppe var stadig vesttyskere, der udgjorde knapt 17 % af udlændingene, men de to næststørste grupper på ca. 10 % hver kom fra hhv. Jugoslavien og Tyrkiet. I 1974 var der flere statsborgere fra Tyrkiet med arbejds- og opholdstilladelse i Danmark, end der var tyskere.

Tyrkisk mand i sit fineste outfit. Foto: Uwe Bødewadt

En meget stor del af indvandrerne fra Jugoslavien og Tyrkiet var mænd og en høj andel havde arbejdstilladelse. Af jugoslaverne og tyrkerne i 1973 havde hhv. 78-87 % af indvandrerne arbejdstilladelse, mens dette gjaldt for kun 56 % af tyskerne.

Arbejdere fra Tyrkiet

Indvandringen fra Tyrkiet startede midt i 1960'erne. I 1963 viser en optælling, at der indvandrede i alt 97 mænd og 14 kvinder. Ti år senere, i 1973 var tallet steget til 1876 mænd og 703 kvinder.

I 1969 blev der af Mentalhygiejnisk forskningsinstitut gennemført en undersøgelse blandt i alt 99 gæstarbejdere fra hhv. England, Grækenland og Tyrkiet for at vise forholdene for gæstarbejdere. Af de i alt 33 adspurgte arbejdere fra Tyrkiet var 2/3 under 35 år. 85 % kom fra en landsby, og havde enten arbejdet i landbrug, som ufaglært eller som faglært.

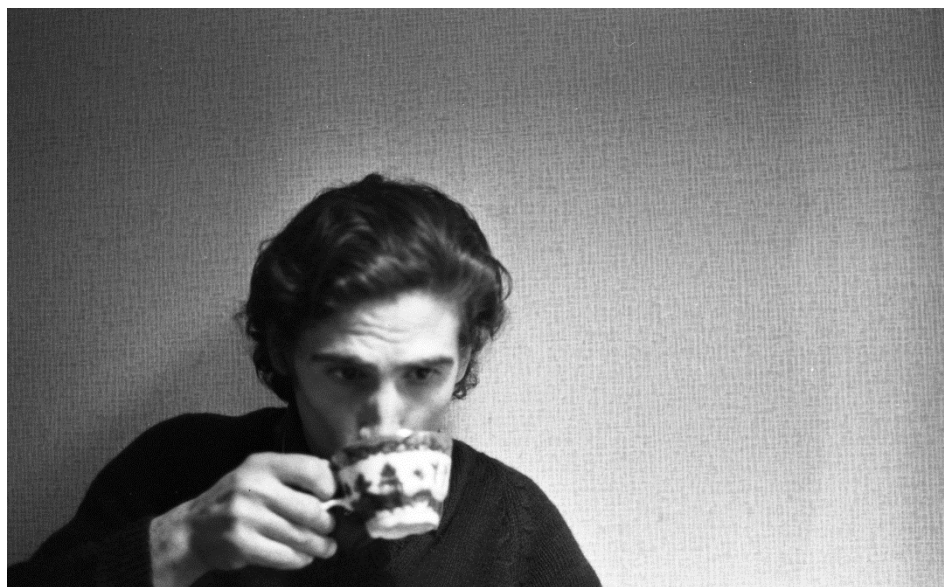
Samtlige adspurgte var muslimer, og mere end $\frac{3}{4}$ betegnede sig selv som religiøse i meget høj grad. 2/3 af gruppen havde gået i skole i mindre end fem år og knapt 70 % havde ikke været i udlandet, før de kom til Danmark. Af gruppen, der havde været i udlandet, havde 60 % arbejdet.

85 % af indvandrerne fra Tyrkiet var gift med en ikke-dansk kone, der opholdt sig udenfor Danmark. Samtlige af de gifte havde børn – hyppigst tre børn, men hele 21 % af de adspurgte svarede, at de havde syv børn.

Ufaglært i fremstilling

I Danmark var langt hovedparten af arbejdsimmigranterne ansat som ufaglært arbejdskraft, hovedsageligt i produktionsvirksomheder. En opgørelse fra oktober 1971 fra Gæstarbejderregisteret, som blev oprettet i marts samme år, viser, at 61,9 % af fremmedarbejderne. (8104 personer) var beskæftiget i fremstilling. Den næststørste branche var servicebranchen, hvor 11 % var beskæftiget. Inden for fremstilling var det især jern- og metalindustrien, der benyttede sig af fremmedarbejdere.

For mange arbejdsimmigranter fra Tyrkiet var der således langt fra det samfund, de kom fra til det samfund, som de kom til.

Foto: Uwe Bødewadt.